

Det här verket har digitaliserats vid Göteborgs universitetsbibliotek.
Alla tryckta texter är OCR-tolkade till maskinläsbar text. Det betyder att du kan söka och kopiera texten från dokumentet. Vissa äldre dokument med dåligt tryck kan vara svåra att OCR-tolka korrekt vilket medför att den OCR-tolkade texten kan innehålla fel och därför bör man visuellt jämföra med verkets bilder för att avgöra vad som är riktigt.

This work has been digitised at Gothenburg University Library.
All printed texts have been OCR-processed and converted to machine readable text.
This means that you can search and copy text from the document. Some early printed books are hard to OCR-process correctly and the text may contain errors, so one should always visually compare it with the images to determine what is correct.

Desom ännu ej löst in sina böcker i Dompropstehuset, infinne sig hos Herr Mag. Montin mellan Kläckan 8 och 9 om Måndagen.

Hos Bokbindaren, Johan Winberg, äro följande böcker insatte til försälning:

IN FOLIO.

Cornelii a Lapide Comm. in Scr. Sacr. &c. Vol. V.

Cocceji Opera omnia, Vol. VI.

Arnolds Kirchen- und Regier-Historie, mit Suppl. 3 Theile.

På sätesgården Jonssö, i Norra Halland, underhållas 10 par seta och stora oxar, så wida någon wil fluta handel, på kortare eller längre tid; allenast accordet slutas innan den 1 October.

Hos Handelsmannen, Herr Carl Habicht, finnes nyligen inkommen talg, utan annat, til köps: äfwen som citroner hos Herr Åberg.

Hos Herr Nittau, boende wid westreg hamnen och reparebanen, finnes goda friska berg-osiron för billigaste pris.

En wäl meublerad sal, eller stor kamare, belägen på Kronhus-gatan, kan genast emot hyra tillträdas, och med Tunnebindaren, Pärvel Borgstedt om pris och wilkor afgöras.

Uti Jungfru lunds hus på Drottningegatan finnes 2 rum lediga, tillika med kök och vedbo, hwarom underrättelse fås på nämnda ställe.

En Banco-sebel, stor 100 Dal. S:mt, är försorad i går, och ästundas åter mot hederlig erkänsla.

Likaledes äro 2 dito seblar förkomne, den ene stor 145, den andre 40 Dal. och 16 öre S:mt.

Gotheborgska Magasinet.

Lördagen, den 26 September 1761.

Lärda Nyheter.

**Försök at förbättra jord- och landtregen-
domar,** kallas en liten bok, som utkommet i Paris, redan år 1758. Hon innehåller saker, som swara någorlunda mot et så stort ämne, och förtjenar et Swenskt utdrag.

Åkerbruket hålles ej mindre hos oss, än i Frankrike, för den naturliga källan til handel och manufacturer; det är grunden, hwarpå all sanfärdig rikedom bygges: och som en Stat blir genom åkerbruk både folkrik och wälmående, så fodrar hufwud konsterna all upmärksam åtgärd och hyllest af Regeringen. Jäledes mindre klagas både hos oss och i Frankrike, at man ej drar alla de fördelar af landet, som wederbör, då man lägger ihop en gynsam belägenhet och god jordmån, med trefne arbetares olasteliga händer. Långt ifrån at följa de ljus, som wåre grannar i sednare tider uptändt; och ännu längre ifrån at upmuntra åkerbrukare ge-

nom prämier, så tynar åkerbruket af år ifrån å, at jorden kastar nu mindre af sig, än i början af förra hundratalet. Så talar Författaren til de Lärdas dagbok i Paris om sine landsmän; och den felar ej mycket, som säger samma om Swenska jordbruket. Man måste tilstå, at Dansten öfverträffar oss i den puncten, och Ängelsmännen hwar nation i hela Europa. Doch strifwes både i Sverige och Frankerike mycket wackert i vår tid. En Duhamel har riktat sine landsmän med frammande rön, och tillagt egna; at förtiga hele swärmen af Naturalister och Naturkunnige. Men åkerbrukare hänga där, som här, gerna wid gamle fördomar, och wårda knapt at se, mindre efterlewa Economiska böcker; helst om de äro widlystiga. Herr Patullo, som såg dessa swärigheter, har därför wisligen förbundet i sit försök största kort och tydelighet. Blotta förslag och tanke-försök hafwa hos honom intet rum: det är en målning af Ängelska åkerbruket alt, hwad man läser. Arbetet är indelt i twänne delar: i den förra updelnas alla landtmanna-görömmål, efter de uplystares mening; äfwen uträknas winsten och afkomsten: i den sednare wisas de fördelar, som där af tillflyta Rikshushållningen; jämte något, som rörer åkerbruket i almånhet, och des häfd i framtiden.

Landtmanna-görömmål, eller en uplyst åkerbrukares arbeten, stadna mest inom följande gränser: wal på hwarjehanda blandning af jord eller gödsel, stängsel och wis indelning af jorden, ombyte af ång- och åkerstycken, jämte bostaps-stötsel. Dessa 5 mål rörer Författaren i förra delen. Såsom

Såsom en almån regel, gifwer Herr Patullo deras mening ut, som hålla före, at nästan all jordmän äger i sit eget stöte, det är under sig, sådana jordarter, som förbättra utan, utan frammande stöd, eller långwaga hjelp af gödsel. Zanten är, at mörgel och annan lera finnes säkerligen under et sandhwarf, och at hwar jordmän har stridiga jordarter under sig: d. å. aldeles sådane, som fodras til förbättringen. Under tiden får man strax under utan, hwad som åstundas; men merendels har man et jordbar af nöden, för at söka längre neder i jordens inålfwor. Fölgagtigen är lätt at se, huru sådane meubler äro af en outhärlig nytta för hwar bonde. Herr Patullo märker, såsom något sälsynt, at landmannen i Frankerike förer ut gödslen, innan hon rutnat; samt at halm och strö, hwar med hon upblandas, undergådt än mindre förwandling: et fel, som och Sverige får gemeligen kännas wid. Swårt om låter det höra sig, at gödsel, som brunnet, blandad med två delar stridig jordmän, förbättrar åkren ansenligen; så at et laß af sådan dynga batar mer än 2 eller 3 af annan. Kreaturens urin, jämte sålta från hafwet, kalk och torfaska, skal och göra god werkan; men mörgel anses framför alt annat för det alrabästa. Som nu mörgel är af 3 slag, lätt och mörgagtig, ler- eller sandagtig; så wäljer man den, som är stridande med jordmänen, dit mörgeln ämnas. I Frankerike tror man, at för mycket mörgel bränner jorden; men i Ängeland har man intet at påminna mot honom, utom blotta byrheten.

Författaren undersöker därpå jordarters olika beskaffenhet, och utstafar, hwad och huru mycken gödsel hwardera åskar. Jordmånerna delar han in i fyra classer: rutten jord är den bästa, ren eller mulblandad lera den andra, blandning af lera, grofsand och mylla däreft, och ändteligen sandjord, ehuru mer eller mindre blandad. Det första slaget fodrar icke mycken gödsel; de andre måste man göda med ämnen, som äro stridande med jordmånerna; och i samma mån, som den synes tillräcka.

Hwad stängslen angår, så menar Ängelsmannen, at grafwar eller stora diken, med häckar, samt almar eller andra trån, inom hwar tionde aln, äro de förträffeligaste. Man sinner härwid tre förmåner: den första, at frukten och säkten förwaras från allehanda skador; den andra, at samma säkt och gröda frias från de hårdare winter- och wår-wädren; den tredje, at jorden torkas genom waterns affall i groperna. Men det är icke nog, at tinea stänga en egendom: Författaren wil, at et gods af 300 tunnland indelas i 12, 18 eller 20 särskilda gårdar och hagar, som ligga wid hwarandra, och frångom bygningen. Därpå beskriwer han landmannas arbeten, huru, t. e. säden bör sås och harswas, huru halmstjebben nytjas, m. m. Herr Patullo får första året hwete, korn andra året, åter hwete tredje året; hwarester åkren lägges til ång. Han nämmer hwarcken råg eller hafre, såsom mindre lönande; men föreslår bjugg åt hästarne, såsom bättre än hafre, sedan det lösligen gådt under qwarvstenen.

Hwad

Hwad ångarne beträffar, får man klöfwer eller wåpling, om de äro friska och bårande. På de magrare tjenar Herr Archiater Linnai höfrö, och på de swagaste heligt hö. Wåplingen härdar i 3 år; hwarpå man lagar jorden til at båra korn och hwete; omsider gräs andra gången: hwilka omwåringar fortsättas hela tiden.

Som wåplingen swartnar, sedan han är slagen, af minsta regn; upblandas han wisligen med renrepe: et ogräs som blandar sig i säden, och bekommer kreatur så wäl, som människor illa.

Heligt höfrö härdar längre, än klöfren, men hinner ej up mot Linnai höfrö. Författaren wisar sattet, at åter upbruka de marker, som buret dessa gräslag. Han påstår, at man slår allför sent i Frankerike; at höet är utan färg, utan luft, utan smak och styrka; at wåplingen borde slås, när blommorna först öppna sig; men höfrödet redan, då knoppen wisar sig. Häremot påminnes af andre, at gräs ej mindre, än andra örter, fodra mognad, hwilken härigenom förtages.

Jag kommer nu til hushållningen med höet, som bör ej användas til annat, än egen utfodring. Ingen må sälja halm eller hö, med mindre det dyrt affattes, och gödsel sås för litet eller intet. Lärom af öka wåre hjordar, så fördublas all wår afwel, och alla wåra affomster, säger Roi i Encyclopädien.

Uträkningen, som Herr Patullo lånt af nämde bok, är upmuntrande, så wida hon är tillförlitelig; men stora förslag smidas både här och annorstädes, helst af huslärare. En gård af 300 tunne-

293

land

land i ång och åker kostar årligen at föda 6750 livres, och kastar af sig 13026 livres, hvarigenom vinsten blir 6276 dito: doch förbehålles därwid, at två tredjedelar af ången bår linnäi hörd och det heliga. En sådan landegendom tilbringar wist i framtiden sin ägare wida större fördelar: så at författaren kan med skäl utbrista: „Hwad handel, hwad yrka, löner sig bättre, än et wäl flött åkerbruk? Och hwad lefnadsfatt är tillika nögsamare och vlydigare, än det samma?“

Därefter möter Herr Patullo en hop inwändningar, som göras mot des hushållning. Han förklarar tjenliga medel, at upmuntra mindre tilltagne personer: han yppar deras wilsfärlse, som tro, at man aldrig får för mycket spannemål. Dessa beständiga förder uttöma jorden; hwaremot hon gödes af sig self, om hon lägges ömsom til ång och beteshagar: då hon hwilar och gödes tillika. Slutligen wisar han hemligheten wid boskapstafvel, och bästa medlen at underhålla en drågtig afwel, såsom kor, får och swin-kreatur. Om trädes-jord yrar han sig och, huru och under hwad wilkor hon må widtagas. Detta är kortaste begrepet af förra delen.

(Resten härnäst, eller framdeles.)

Tankar om Furu-rötter i Torf-mossarne.

At jordens nya undergår årliga förändringar, dels igenom omskiftten af wäderlet och andra naturliga ordsaker, dels igenom människjors åtgärd eller

eller försumelse, witnar försarenheten; mossar och fårr åro på många ställen förwandlade i lustgårdar och fruktbare parkar; berg åro wände i palatser, och palatser i stenhopar, Fogar åro blefne återfält, och desse åter til Fogar och heder, när de ej blifwet wärdade. Strömar hafwa uphört at hafwa watten, och somlige taget annat lopp; isgången har borttaget land på et ställe, och lemmat det på annat, med mångaldiga flera sådana omskiftten; hwartil orsakerna kunna lätt upletas.

Men så gifwas och andra ändringar, som ej kunna så wäl begripas, och om hwilkas ordsaker wi måste stadna i tåmelig owisshet. När jag ser berg aldeles söndersprukna, så at de ofta lossa sig selswe och nedkasta store stenhoparne, eller kunna brytas med järnkilar; så måste jag stadna i förundran. Från Skapelsen hafwa de näpligen sedt så ut, och om jag skulle tänka, at de i Syndafloden sådt en skakning, hwilken kunnat så söndermåtra dem; så undrar jag ändå, at det ej sedt något när lika med alla, som tyckas bestå af lika stenart. Här får man stadna i owisshet; och det lilla, jag låset därom, gör mine tankar ej tillfyllest.

Bland årtilliga andra ting, hwilka upwåkt en billig förundran hos mig, åro de rötter, som finnas i nästan alle wåre torfmossar, mest efter surutrån. Det wil intet säga, at sådana trån ej finnas mer på flera mil däromkring, efter de wäl funnets i gamla dagar. Men det är estertåneligt, at de finnas i utfurne mossar, och at de finnas där i tåmelig myckenhet.

Jag kom at genomläsa första quartalet af Kongl. Swenska Wetenſkaps-Academiens handlingar för år 1748, och fan där en berättelse af då warande Vice Hårads-höfdingen Hellant om tall- och fururötter i träsk och iſſöar på ſelwa ſtällen, hvilka almogen där tror bliſſoet diſſlutne i Syndafloden. Den tanken thätes ej wara ſå ogrundad, om de flutet dit, och ej ſwarare wuxet där. Slutet, ſom där af göres, at de legat til åſwentys i flera tusende år i watten, håller jag aldeles med, och det barnar mig wägen.

At alle torfmoſſar warer ſöar eller wattungölar, tror jag lemnas mig, utan at jag behöfwer ſöka widlyſtiga ben is. Uſtälliga lägor och träan finnas där, ſom kan hända bräſtet ner genom iſen, då de ſolat föras öfwer åſwen ſom jag och höret, at där finnets bekraglor eſter männiſſor, ſom där twiſwelsutan drunknat. Men at träsrötter flutet dit i myckenhet, det wil ſannerligen ſå mycket mindre i min tro, ſom de finnas på ſit rätta ſtälle, och i wederbörlig ſtälning. Deras rätta ſtälle är nederſt i torfſtoen, eller egenteligen där hon flutas, och ſeledes under hånne: ja, deras ſtälning är gemenligen ſådan, ſom utwiſkar, at de wuxet där de ſtå, och aldrig warer flyttade från ſit ſtälle. Swäriligen lära de tro detta, ſom wiſa förmycket wid at tänka på ſyndafloden; men ſedan jag lärt af Kongl. Wetenſkaps-Academien, at de kunnat i flera tusende år ligga oförrunnade i watten, ſå låter jag min tanke med nöge ſpatſera ſå långt hån ortar gå.

Jag ſer icke allenast en tid, då wåre torfmoſſar warer ſöar, gölar, haf; litamycket: härom ſtal jag ej friga; men jag ſer en tid mycket längre tillbaka, då deſſe ſjö- göl- eller hafsbotnar warer et ſå tørt land, at där kunnat wåra ſtora ſurutrån. Och nu ſräger jag, när det har kunnat wara. Näst mligen här det wiſt ej warer; om det warer för 2 tusende år ſedan, ſå wet jag med ſäkerhet, at Sverige då ej ſtod under watten. Men jag må tänka, huru jag wil, ſå har det, eſter alt det begrep wi kunne haſwa, omögeligen kunnat wara på denna ſidan om Syndafloden; ty alt ſedan må watten ej ſå tiltaget, at det gjort ſöar, där förut warer tørt, utan ſwarare twätt om! Jag tager då wåra tändſtickor, ſom klyſwas gemenligen af de uti moſſarne fundne ſururötter, och lyſer mig tillbaka ända til Syndafloden. Ach huru nögd är jag, at finna wedermålen eſter detta Gudomeliga ſtorverket. Helige Gud! hwad trygghet haſwa ſyndare, de doch ſå ſäkre leſwa! de ſom då ägde guld och gröna ſloggar, ſingo ej tid, at ſtaffa ſig en ſådan liten ſpeljag, ſom Deucalion och Pyrrha. Zuman herſkapet weſte et ord af, låg härliheten på ſjöbotnen; härnäst med mer haſtighet i åſle-hopen! Nå, lika mycket: det är nöge, at kunna med en ſrimedig wördnad ſe både på den förbigångna floden, och den föreſtående elden.

Men jag hade luſt, at gå längre tillbaka, om jag kunde. Landet före Syndafloden, huru manne det ſedt ut? Måne det då haſt mindre ſöar, än ſedermera, eſter där warer ſlogar, ſom ſedan bliſwet

blifwet födar i långliga tider, och kanste ännu? In det är möjligt, at hushållningen i naturen då waret annorlunda, än hon blef sedan. Jag minnes ej rättare, än at Abbe la Pluche i sin wakra Spectacle de la Nature, gifwet anledning, at tänka på två omständigheter, som waret före Syndaflo den, nämligen, at dels intet regn, utan en frukt sam dagg då wankat, dels at en jämn och beständig wår den tiden herstat öfwer hela jordklotet. Dewisset förstår jag icke, och därföre lemnas dessa gifningar. Jag anser Syndaflo den, som et underwerk, utan at weta, om den eller den Comet därtill waret wällande; och jag wördar med hjertelig tillförsigt Almagten, som sände honom öfwer et näste, där syndare ej fruktade honom, på et sätt, at den senaste efterwerlden skulle finna qwarleswor där af til upwäckelse för dem, som både nekade flo den, och med fräthet föragta den tillfundande elden.

Om den anförde Auctoren har rätt i sin gifning, huru försträckelig war då stålningen, som den sagra naturen fick, då det så hifseligen regnade? och fan icke den frome Noach en fabelig förändring, när han gick utur Arken? Han behöfde då tröstas med det löftet, at ingen flod skulle mer blifwa. Wår tid lärer oss, at vara warfame, när wi handle om de underwerk, som Skriften omtalar: jag undrar alltså, at icke en gång i den Danska öfwerfätningen blifwet gjord ändring, där som talas om Simsons källa i lechi; ehuru jag äger en äldre Dansk öfwerfättning, som är lik den Holländske. Se Domare B. 15: 19. Det blir ändå et Guds werk, som

som ej stedt af naturliga ordsaker. Men ehuru wi ej fare med digtade mirakel, utan lemne dem at munkar, så är det sött at se, huru Herren regerat af ålder; hans hand är ännu ej förkortad; hans folk äro intresserade i hela systemen. Huru obegripelige äro hans domar, och oransfakelige hans wägar!

Det förefaller mig wårdt at betänkas, huru Gud welat lemna äminnelse-teken efter sine domar, och sina förlofnings-werk: efter Sodomis brand stod loths i en saltstod förwandlade hustru. Se Skapelse Bok. 19: 26. jämfört med Wisbet. B. 10: 7. Men alla de gamla äminnelse-teken lära wara nu borta, utom dem som witna om en flod, hwilken öfwerflögt de högsta berg på jorden.

Jag tror wisseligen icke, at jag bygt dessa anmärkning ar på en sliprig grund. Jag kunde til äfwen tyrs hafwa mer at säga. När mossar gifwas up imellan bergen, som under en djup torfflo underhålla en samling af muslefkaler, så trokes det wara et lika bewis. Jag känner wattuminstningen och des grunder; men jag tror tillika, at strandawid den kort efter Syndaflo den blifwet någorlunda den samma, som nu; ehuru jag därföre ej nefar, at nu osta bärgas såd, där förut legat steyp, hwilket wisseligen kan hafwe flera ordsaker. Men är där ingen orimelighet, at Fal-bäddarne kunna wara qwarleswor efter Syndaflo den, hwilka ju äfwen så wäl kunna ligga där i några tusende år, som fururötterna i själlens födar eller träff; så torde det wara rimeligare, at blifwa wid den meningen, än at

at söka en hop andra långt owissare utwägar, för at förklara det. Wi swäfswe wid många omständigheter, som angå jordens yta, och de näst under ytan liggande bäddar, i owisshet, och wi få låta oss det behaga. Jag wördar de lärdas undersökningar, och nyttjar det lilla, som jag förstår; doch håller jag undersökningen med et gode jordbår för mera nyttig. Finner jag en lerbädd, en torfbädd, en bädd af strand-skaler, så skal det smörja jordens yta til Skaparens ära, min och fleras hugnad; och detta blir wäl för mig den bästa Theoria Telluris, under det jag om winterqwällarne kan roa mig at den andra; om jag ock skulle följa Pater Kircherus ned på djupet.

A. 3 . . .

Swad Nytt i Staden?

Korta Stads-nyheter.

Göteborgske Wexelcoursen.

Onsdagen, den 23 Septemb.

London	-	-	69	-	-	Dal. R:mt.
Amsterdam	-	-	65 $\frac{1}{2}$	-	-	M: f R:mt.
Hamburg	-	-	69 $\frac{1}{4}$	-	-	M: f R:mt.

Ans

Ankomne äro Skepparne Peter Moreen Lars-son ifrån St. Ubes med salt, Carl Magnus Stolpe ifrån Crofswik med dito, Hindr. Simelius ifrån Dundy med barlast, I. Elinckert ifrån Calais med dito, samt Nils Hög ifrån Cadix och Cetta med salt, win och brännwin.

Utgångne äro Skepparne Nicolas Elfsström til Aberdeen, Hent. Hant och Anders Lundström til Hull, Martin Southern och John M. Gowane til Scotland, Walter Brown til Isle of Man, Nils Schale til Camphier med järn och bräder, Ulric Lutties til Hamburg, och Jan Jacob de Groot til Bremen med sill, Börge Dalbom til Bremen med sill, Börge Dalbom til Hamburg, Dnne Eilders, Obbe Eden, och Niens Nientes til Amsterdam med Ostindiska waror och järn.

Resfingör. Den 14 September afgingo Skepparne Lars Jdberg ifrån Stralsund til Götheborg med barlast, Eric Lind och Peter Hansson Ebbe ifrån Calmar til Götheborg med tunnor. Den 16. Anders Larsson ifrån Calmar til Götheborg med hamp, Peter Wakan ifrån Christianstad til Amsterdam med beck, Peter Sjöf, Carl Ekelund, Georg Wih. Wendt, Henning Wikström, Israhel Aspelund, Olof Gulbrandson, Johan Michifson och Mathias Goll ifrån Hamburg, Elias Aspern ifrån Carlscrona, Lars Lingboim, Swen Åberg, Magnus Gørling och Olof Johan Hultin ifrån Nyköping, alle til Götheborg med tunnor. Den 17. Fridr. Fridrichsen ifrån Königsberg, Måns Johansson ifrån Calmar, Eric Fogelström ifrån Nyköping, och

och Arfwed Swensson ifrån Riga, alle til Göttheborg med råg, tunnor och hamp; Joh. Wendler och Johan Uter ifrån Norköping til Marstrand med tunnor, Nils Nätron ifrån Stockholm til Rouen med messingtråd, Frid. Asmusen ifrån Norköping til Marstrand med tunnor, Wilh. Chiene ifrån Newcastle til Carlscrona och Stockholm med stenkol, Matthew Kett och Samuel Ayres ifrån Stockholm til England med järn. Den 18. Septemb. Swen Jensen ifrån Nstad til Göttheborg med beck, Peter Stenberg ifrån Stockholm til Ulberg med tjära, Anders Kämpe ifrån Louisa til Göttheborg med dito, Nils Swensson ifrån Norköping til Göttheborg med järn, Knut N. Böllin ifrån Stockholm til Göttheborg med tjära, Anders Strandman ifrån Stockholm til London med dito. Den 20. Nils Nilsson ifrån Westervik til Arendal med samma.

Små Kyrko-tidningar.

I Swenska Församlingen äro ifrån den 17 til den 24 dennes födde 3 Gosse- och 7 Flickobarn: Döde Prestmannen, Herr Anders Hjerner, af gulsfot; Brandtwakts-karlen Bolin af feber, och et Flickobarn af slag.

I Tyska Församlingen dödd Snörmakare-Enkan, Emerentia Ruth, född år 1668, gift år 1702, Enka år 1712; således war hon 93 år gammal, 10 år i giftermål, och 49 år i Enkoståndet.

I Kronhus-Församlingen födde 3 barn: Wigde Handtlangaren Swen Rystedt och Karin Larsdotter,

dotter, Soldaten Christopher Paul och Enkan Maria Fiskal: Döde Soldaterna Anders Springfelt af slag, och Anders Knoll af tårande sjukdom, utom 2 barn.

Minnes-versar öfwer Balkarne i Lagen.

Wid Lagens hägn en Swensk har alltid sig at trygg,
Til ära, lif och gods: han lefwa kan i ro,
Får gistas, taga arf, förwårswa jord och bygga,
Ja drifwa handel med, at rikta land och bo.

Men den, som safar ej misgierning at bedrifwa,
Och därför styras bör med hot, med wåld och
twång,
Har sig owärdig gjort, af lag at fredad blifwa;
Men kännas må wid straff, utfofning, råttegång.

B . . .

EPIGR. LXXVI.

DE JACOBO ANDREÆ. THEOL. LUTH.

Andreades Bezæ congressus, ut alter Achilles,
Usque Reformati nominis hostis erat.

EPIGR. LXXVII.

PRO TOLERANDIS HÆRETICIS.

Hæreticos toleras? aliqua est Respublica nulli,
Morbida sit quamvis, anteferenda tamen.

EPIGR.

Litera, Romanis quam Paulus scripserat olim,
 Lecta fuit Monacho Papicolæque Viro.
 Mox ait, *Insanis*, projecto, *Paule*, libello:
Paule, Lutheranism te patet esse, Vale!

Kundgörelser.

At Elloste dragningen af Lotteriet härstädes skedd den 8 October, är förut kundgjort; och som den tiden snart infaller, påminnes därom än ytterligare, på det de ännu oförsälde lotter måtte, inom bemänte dag, hos Herr Elisier Bagge, emot lösen afhämtas.

Som Skepparen John Pit årnar med allra bästa härifrån afsegla til Stralsund; altså tackes den som åstundar något med honom dit affända, sådant hos Herr Hinr. Olisch angifwa.

Hos Handelsmännen, J. M. Dahl och Spargren, finnas trenne sorter, samre och bättre, Ängelsk ost: afwen trenne sorter Indigo; Skänka bohvete-grön, utom nötter, ärter, cumin, rotat flåk, och et litet parti något skadad råg ifrån Skåne.

På Stockholms-Källaren finnas goda och friska ostren.

En fyrstusig och en halstakt wagn, utom en ensittig chaise på blancarder, finnes til köps hos Sadelmakaren Jock på Drottningegatan.

Om någon, som reser i nästa vecka til Uddewalla, tackes beltaga uti wagn eller chaise; så gifwes det tillkänna, där wagnarne säljas.

Götheborgska Magasinet.

Lördagen, den 3 October 1761.

Försök om Gärdesgårdar.

Bland andra lefsamheter, som göra det ljufliga landlefswernet beswärligt, är ohägn ej den minsta. Det äro ömkelige och odugelige gärdesgårdar, som gifwa kreaturen först owana, och sedan de sådt den, kunna de swärligen stängas ute. Hästar och boskap äro ej så swära, när de börjat floja, som sären; och bockar med sina getter, äro ändå de alrawärste: swinen, ehuru de tyckas mer än alla kreatur wara bundne til jorden, böka sig dock genom gärdesgården; och ho kan stänga gåsen ute?

Det är albeles, som Herr Öfwerste-Lieutenant, nu mera Landshöfdingen, Boye Friswer, en stor skada för oss, at wi ej hafwe wallhjon för allahanda kreatur, såsom i Tyfland; och jag blir ännu enwis i min gamla mening, at den ej kommer af folkbrist, utan af sselfswäld. Ho kan hjelpat?